

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**Odluka o općim uvjetima kreditnog poslovanja
Hrvatske banke za obnovu i razvitak
(pročišćeni tekst)**

U Zagrebu, kolovoz 2020. godine

Sadržaj

strana

1. Uvod	3
2. Način djelovanja HBOR-a.....	3
3. Program kreditiranja.....	3
4. Osnovni postupci obrade kreditnog zahtjeva	4
5. Kreditna aktivnost HBOR-a	4
5.1. Vrste kredita	4
5.2. Namjena kredita	5
5.3. Iznos kredita	5
5.4. Udio kredita.....	5
5.5. Rok korištenja.....	5
5.6. Način korištenja kredita	7
5.7. Otplata kredita	8
5.8. Valutna klauzula.....	9
5.8.1. Krediti uz dvosmjernu valutnu klauzulu	9
5.8.2. Krediti uz jednosmjernu valutnu klauzulu	10
5.9. Kamata i naknada	10
5.10. Redoslijed uračunavanja naplate	11
5.11. Ostale obveze po ugovoru o kreditu	11
5.12. Izmjena uvjeta.....	12
6. Poslovi u ime i za račun drugih.....	12
7. Osiguranje plasmana HBOR-a	13
8. Raskid ili otkaz ugovora o kreditu	13
9. Sporovi	14
10. Završni dio	14

Temeljem članka 13. stavka 3. točke 10. Statuta Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu HBOR) Uprava HBOR-a je na 43. sjednici održanoj dana 26. listopada 2015. godine utvrdila pročišćeni tekst Odluke o općim uvjetima kreditnog poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

Pročišćeni tekst obuhvaća tekst Odluke o općim uvjetima kreditnog poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak koju je Uprava HBOR-a donijela na 37. sjednici održanoj dana 16. rujna 2010. godine te tekst izmjena i dopuna Odluke o općim uvjetima kreditnog poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak koje je Uprava HBOR-a donijela na 41. sjednici održanoj dana 18. listopada 2012. godine, na 2. sjednici održanoj dana 15. siječnja 2014. godine, na 43. sjednici održanoj dana 4. studenog 2014. godine, na 24. sjednici održanoj 15. lipnja 2015. godine te na 60. sjednici održanoj dana 28. kolovoza 2020. godine.

ODLUKA O OPĆIM UVJETIMA KREDITNOG POSLOVANJA HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK *pročišćeni tekst*

1. Uvod

Ovom Odlukom o općim uvjetima kreditnog poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: Odluka) regulirana su pojedina pitanja iz kreditnog poslovanja HBOR-a u zemlji i u inozemstvu, zajednička za sve programe kreditiranja koje provodi HBOR.

Ova Odluka se smatra dopunom svakog programa kreditiranja i ugovora o kreditu te se na kreditni odnos prvo primjenjuju odredbe ugovora o kreditu, zatim navedeno u programu kreditiranja, a potom odredbe ove Odluke.

Ako nije drugačije ugovoreno s nalogodavateljem iz mandatnog odnosno komisionog posla, ova Odluka se primjenjuje i na mandatne i komisione poslove koje obavlja HBOR.

2. Način djelovanja HBOR-a

HBOR obavlja svoju kreditnu aktivnost temeljem posebno donesenih programa kreditiranja u skladu s Kreditnom politikom HBOR-a.

HBOR provodi programe kreditiranja:

- posredstvom poslovnih banaka i
- izravnim kreditiranjem.

3. Program kreditiranja

Programom kreditiranja HBOR utvrđuje ciljnu skupinu korisnika kredita te druge bitne elemente kreditiranja, a naročito:

- način provođenja programa,
- namjenu za koju se mogu koristiti sredstva,
- eventualna ograničenja u visini kredita,

- udio investitora,
- rokove korištenja, počeka i otplate kredita,
- vrstu i visinu kamatne stope i način obračuna i naplate kamate
- vrstu i visinu naknade,
- korištenje kredita,
- instrumente osiguranja,
- potrebnu dokumentaciju za obradu kreditnog zahtjeva i
- popis poslovnih banaka koje su ugovorile suradnju na provođenju programa kreditiranja (u slučaju odobrenja kredita posredstvom poslovnih banaka).

Program kreditiranja neće predstavljati za nadležna tijela odlučivanja HBOR-a formalnu ni administrativnu prepreku za razmatranje i onih zahtjeva za kredit koji u potpunosti ne udovoljavaju kriterijima programa.

4. Osnovni postupci obrade kreditnog zahtjeva

Postupak obrade kreditnog zahtjeva razlikuje se ovisno o tome da li se kreditiranje obavlja izravno ili posredstvom poslovnih banaka.

U osnovi postupak obrade kreditnog zahtjeva se sastoji od sljedećih koraka:

- zaprimanje, evidentiranje i provjera formalne ispravnosti zahtjeva,
- ocjena zahtjeva kroz financijsku i nefinancijsku analizu te analizu u dijelu instrumenata osiguranja,
- izrada kreditnog prijedloga,
- odlučivanje,
- ugovaranje,
- pribavljanje i provedba instrumenata osiguranja i
- korištenje.

U slučaju nepotpunosti dokumentacije i postojanja nedostataka u zahtjevu za kredit (nedostaci se mogu odnositi na zahtjev i/ili potrebne priloge zahtjevu), HBOR ima pravo bez daljnje obrade zahtjev vratiti podnositelju.

U slučaju odbijanja zahtjeva za kredit, tj. neodobravanja kredita, HBOR nije u obvezi podnositelju zahtjeva obrazložiti svoju odluku.

5. Kreditna aktivnost HBOR-a

5.1. Vrste kredita

HBOR odobrava dugoročne i kratkoročne kredite.

Kreditni mogu biti odobreni u:

- kunama,
- kunama uz valutnu klauzulu i
- stranoj valuti.

5.2. Namjena kredita

HBOR odobrava namjenske kredite. Prihvatljiva namjena kredita utvrđuje se programima kreditiranja. Pri ugovaranju kredita HBOR u pravilu utvrđuje osnovne namjene i pripadajuće iznose.

Ukoliko pri korištenju kredita unutar odobrenog iznosa kredita dođe do odstupanja do 10% iznosa pojedine namjene navedene u ugovoru na manji iznos od predviđenog, neiskorišteni iznos može se prenamijeniti u tijeku korištenja kredita na preostale namjene, osim za obrtna sredstva. Prenamjena u obrtna sredstava, a najviše do iznosa propisanog kreditnim programom, može biti izvršena samo ukoliko je projekt dovršen, a ugovoreni iznos kredita nije u potpunosti iskorišten. U slučaju odstupanja od iznosa pojedine namjene navedenog u ugovoru za više od 10%, prenamjena sredstava moguća je isključivo uz prethodnu suglasnost HBOR-a.

HBOR ima pravo kontrole namjenskog korištenja kredita. Kod kredita koje plasira preko poslovnih banaka, poslovna banka ima obvezu kontrole namjenskog korištenja, ali HBOR zadržava pravo kontrole namjenskog korištenja kredita i kod poslovne banke i kod krajnjeg korisnika.

Korisnik kredita u obvezi je namjenski koristiti kredit. U slučaju nenamjenskog korištenja kredita, HBOR ima pravo raskinuti ugovor o kreditu i zatražiti povrat cjelokupnog potraživanja po kreditu. Također, u slučaju nenamjenskog korištenja kredita HBOR će na iznos nenamjenski korištenog kredita zaračunati zateznu kamatu od dana nenamjenskog korištenja do povrata tog iznosa HBOR-u.

5.3. Iznos kredita

HBOR može po pojedinom programu kreditiranja ograničiti najviši i najniži iznos kredita. HBOR će iznose zahtjeva za kredit koji odstupaju do 5% u odnosu na navedena ograničenja smatrati prihvatljivim.

U slučajevima kad iznos kredita nije ograničen programom kreditiranja, HBOR kod razmatranja odobrenja kredita uzima u obzir namjenu kredita, potrebno vlastito učešće korisnika kredita, procjenu rizika predmetnog plasmana te raspoloživa sredstva HBOR-a.

5.4. Udio kredita

HBOR kreditira određeni postotak ukupnog iznosa ulaganja, odnosno ukupne (predračunske) vrijednosti investicije koji se utvrđuje u programu kreditiranja.

HBOR može kreditirati i do 100 % ukupne (predračunske) vrijednosti investicije odnosno ukupnog iznosa ulaganja u slučaju:

- kada se investicija realizira na području od posebne državne skrbi, otocima, brdsko-planinskim područjima, potpomognutom području (jedinice lokalne samouprave razvrstane u I. i II. skupinu po Indeksu razvijenosti) sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN-147/14) i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN-159/2013)
- u slučaju kad je investitor imao izravne ratne štete,
- ako je investitor fizička osoba stradalnik Domovinskog rata
- ukoliko se radi o ulaganju u skladu s uvjetima iz Operativnih programa Vlade RH.

HBOR će u pravilu prihvaćati kao udio investitora u investiciji:

- novčana sredstva investitora,
- osnovna sredstva investitora pribavljena radi realizacije investicije,
- kreditna sredstva drugih financijskih institucija,
- novčana sredstva drugih pravnih ili fizičkih osoba,
- robni kredit dobavljača,
- ulog drugih pravnih i fizičkih osoba (u novcu i stvarima).

Investitor, u pravilu, treba dokazati daje za realizaciju investicije upotrijebio:

- vlastiti udio u novčanim sredstvima: preslikom izvoda o novčanim transakcijama s poslovnog računa na poslovni račun dobavljača / izvođača radova,
- osnovna sredstva investitora pribavljena radi realizacije investicije: evidencijom istih u popisu dugotrajne imovine obrta odnosno u poslovnim knjigama društva,
- kreditna sredstva drugih financijskih institucija: evidencijom sredstava u poslovnim knjigama i preslikama ugovora te preslikom dokumentacije o utrošenim sredstvima,
- novčana sredstva drugih pravnih ili fizičkih osoba: evidencijom sredstava u poslovnim knjigama i preslikama ugovora te preslikom dokumentacije o utrošenim sredstvima,
- robni kredit dobavljača: zaključenim ugovorom s dobavljačem i evidencijom u poslovnim knjigama,
- ulog drugih pravnih i fizičkih osoba (u novcu i stvarima): preslikom ugovora i dokumentacijom o provedenim transakcijama.

Pored navedenog, kao dokaz o utrošenom vlastitom udjelu i drugim izvorima prihvaćat će se i Zapisnik stručnih službi HBOR-a o obavljenoj kontroli namjenskog korištenja sredstava investitora.

5.5. Rok korištenja

Rok korištenja kredita odobrava se u pravilu na 12 mjeseci, ali se na zahtjev može odobriti i duži odnosno kraći rok ovisno o vrsti i dinamici ulaganja.

Rok korištenja kredita utvrđuje se određivanjem datuma do kojeg se može koristiti kredit. Izabrani datum, u pravilu, može biti samo datum zadnjeg dana u mjesecu. Moguće je predložiti i neki drugi datum sukladno odredbama programa kreditiranja ili sukladno pojedinačnim odlukama nadležnog tijela odlučivanja HBOR-a.

5.6. Način korištenja kredita

Nakon potpisivanja ugovora, kredit se može koristiti ako su ispunjeni preduvjeti za korištenje kredita utvrđeni u ugovoru o kreditu te sljedeći preduvjeti:

- pribavljeni su i provedeni svi ugovoreni instrumenti osiguranja,
- plaćena je naknada za obradu kreditnog zahtjeva u skladu s ugovorom,
- investitor/korisnik kredita nema kod HBOR-a dospjelih, a nepodmirenih obveza po bilo kojoj osnovi,
- HBOR-u je dostavljena sva potrebna dokumentacija za namjensko korištenje i isplate iz kredita ili zahtjev za korištenje od poslovne banke.

U slučaju da se odredbama ugovora o kreditu isključuju od primjene pojedini preduvjeti iz ove Odluke, za korištenje kredita primjenjuje se utvrđeno u ugovoru o kreditu, a iz ove Odluke samo preduvjeti koji nisu u suprotnosti s odredbama i preduvjetima iz ugovora o kreditu.

Isplata se obavlja na temelju pisanog i dokumentiranog zahtjeva korisnika kredita. HBOR prije isplate sredstava obavlja kontrolu postavljenog zahtjeva za isplatu. Pod pojmom pisanog zahtjeva prihvaća se i skenirani original zahtjeva dostavljen elektronski uz obvezu naknadnog dostavljanja originala.

Kod plasmana preko poslovnih banaka, osim ako je riječ o inozemnim poslovnim bankama, zahtjev za isplatu sredstava prema HBOR-u podnosi poslovna banka. Poslovna banka dužna je prethodno obaviti kontrolu zahtjeva. Poslovna banka nije, uz zahtjev za isplatu sredstava, obvezna HBOR-u priložiti dokumentaciju, ali ju je dužna čuvati i u slučaju potrebe dati na uvid HBOR-u. Kod izravnih kredita odobrenih inozemnim poslovnim bankama, zahtjev za isplatu sredstava prema HBOR-u podnosi izvoznik.

Kod izravnih kredita HBOR, u pravilu, ne izvršava isplate korisniku kredita, već po njegovom nalogu izravno njegovim dobavljačima ili izvođačima radova. Ako se radi o plasmanu preko poslovne banke, HBOR isplaćuje sredstva poslovnoj banci te je poslovna banka u obvezi na istovjetan način obavljati isplate prema dobavljačima i sl. po nalogu krajnjeg korisnika kredita.

Kod izravnog financiranja obrtnih sredstava u investicijskim projektima HBOR isplaćuje sredstva na poslovni račun korisnika kredita kako bi korisnik kredita samostalno obavljao plaćanja. Na isti način poslovna banka isplaćuje obrtna sredstva koja su joj doznačena za krajnjeg korisnika kredita.

Kod izravnog financiranja isključivo obrtnih sredstava HBOR može isplatiti na poslovni račun korisnika kredita do 20% iznosa kredita.

Korisnik kredita je obvezan dostaviti dokumentaciju za pravdanje namjenskog korištenja obrtnih sredstava isplaćenih na poslovni račun korisnika kredita u roku od 30 dana od dana isplate.

Isplate kredita odobrenih za financijsko refinanciranje/restrukturiranje isplaćuju se direktno kreditorima/vjerovnicima (zatvaranje drugih kreditora/vjerovnika).

Kod izravnih kredita, isplata predujma za kupnju investicijske opreme ili izvođenje građevinskih radova moguća je najviše do 30% od ugovorene vrijednosti pojedinačne opreme odnosno 10% građevinskih radova. Isplata predujma u većem iznosu moguća je temeljem Odluke Uprave HBOR-a ili ukoliko korisnik kredita za povrat predujma ishodi za HBOR prihvatljivu bankarsku garanciju. Odredbe iz ovog stavka neće se primjenjivati kod pojedinačne ugovorene vrijednosti opreme ili radova do iznosa: 100.000,00 kuna za mikro poduzetnike, 200.000,00 kuna za male poduzetnike, 300.000 kuna za srednje poduzetnike i 500.000 kuna za velike poduzetnike. Ako je iznos avansa utvrđen kao 30% ugovorene vrijednosti opreme ili 10% građevinskih radova manji od navedenih iznosa, moguća je isplata predujma do navedenih iznosa.

Pod pojedinačnom opremom ili građevinskim radovima smatra se jedan ugovorni odnos, račun za opremu (sa ili bez ugradnje) ili sl. koji predstavlja jednu cjelinu, a veličina poduzetnika određuje se prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva.

U razdoblju korištenja kredita HBOR može izdavati i bankarske garancije te otvarati akreditive za potrebe kupnje osnovnih sredstava iz sredstava odobrenog kredita.

Kod izravnih poslova s inozemstvom isplata se izvršava izravno na račun izvoznika u njegovoj poslovnoj banci.

Kod izravnog kreditiranja povrat prethodno uloženih sredstava prihvaćat će se samo za ulaganja koja:

- su kao takva predviđena strukturom ulaganja u investicijskoj studiji temeljem koje je odobren kredit;
- nisu ulaganja predviđena strukturom izvora za plaćanje vlastitim sredstvima korisnika kredita (uključivo i ulaganje u vidu zemljišta, građevina, započetih gradnji i sl.);

te za ulaganja/troškove koji su nastali:

- a) prije podnošenja zahtjeva (troškovi izvršeni temeljem dužničko-vjerovničkih odnosa nastalih u razdoblju šest (6) mjeseci prije podnošenja zahtjeva za odobrenje kredita) i koji su ocijenjeni kao prihvatljivi troškovi;
- b) nakon podnošenja zahtjeva uključujući refundaciju mosnog kredita (zatvaranje odobrenog i korištenog mosnog kredita poslovne banke ako je zatražena prethodna suglasnost HBOR-a. Odobrenje i korištenje mosnog kredita poslovne banke ne obvezuje HBOR na odobrenje kredita u obradi. Rizik mosnog kredita je isključivo rizik poslovne banke.);
- c) iznimno i nakon odobrenja/zaključenja ugovora o kreditu, kada klijent sam izvrši plaćanja (primjerice tijekom provedbe osiguranja kredita, radi potrebe za brzinom plaćanja, jednostavnijom procedurom ili slično).

Refundacija može biti isplaćena tek nakon što se utvrdi kako projekt može biti dovršen u okviru ukupnih sredstava predviđenih investicijskom studijom odnosno sklopljenim ugovorom o kreditu.

Kod kreditiranja putem poslovnih banaka povrat prethodno uloženih sredstava (refundacija) prihvaćat će se samo za plaćanja koja su nastala nakon zaprimanja zahtjeva za odobrenjem u HBOR-u i to ukoliko su nužna i ukoliko je poslovna banka prilikom zahtjeva za odobrenjem kredita najavila potrebu refundiranja dijela kredita za plaćanja koja će uslijediti do realizacije kredita.

Iznimno, ukoliko poslovna banka obavijesti HBOR kako je u pripremi podnošenje zahtjeva za odobrenjem kredita HBOR-a te vjerodostojno obrazloži potrebu refundiranja, HBOR će ocijeniti opravdanost predmetnog zahtjeva za svaki pojedini slučaj uz maksimalni rok prihvata refundiranja sredstava za izvršena plaćanja najduže šest (6) mjeseci koji prethode datumu zaprimanja zahtjeva za kredit u HBOR-u.

5.7. Otplata kredita

Otplata kredita sastoji se, u pravilu, od razdoblja počeka i otplate glavnice, a utvrđuje se programima kreditiranja i definira brojem rata/godina.

Podrazumijeva se daje poček uključen u navedeni rok otplate, osim ako izričito nije drugačije navedeno.

Poček podrazumijeva razdoblje u vijeku kredita za vrijeme kojeg korisnik kredita nije u obvezi otplate glavnice kredita, već je samo u obvezi plaćanja kamata.

Poček započinje prvim danom po isteku roka korištenja kredita, a završava danom koji označava početak razdoblja dospijea prvog obroka/rate kredita, s time da razdoblje ovisi o ugovorenoj dinamici otplate.

Kredit se prenosi u otplatu na dan koji je ugovoren kao datum krajnjeg roka korištenja kredita, bez obzira na to kada je unutar dopuštenog roka kredit u cijelosti iskorišten.

Kod kreditnih poslova s inozemstvom datum prelaska kredita u otplatu definiranje u pravilu potpisivanjem konačnog zapisnika o primopredaji robe ili radova/usluga.

Ako kredit nije u cijelosti iskorišten, a nije donesena odluka o produženju roka korištenja kredita, u otplatu se prenosi iskorišteni iznos kredita. U tom slučaju se na neiskorišteni iznos kredita obračunava naknada za odustajanje od korištenja kredita.

Rok otplate kredita ugovara se na način da se navede broj obroka/rata i datum dospjeća prve rate/obroka. Izabrani datum, u pravilu, može biti samo datum zadnjeg dana u mjesecu. O drugačijim zahtjevima odlučuje nadležno tijelo HBOR-a pojedinačnom odlukom o kreditu.

Kod kreditnih poslova s inozemstvom datum dospjeća prve rate u pravilu je šest mjeseci od datuma prelaska kredita u otplatu.

Otplata kredita u pravilu se ugovara u jednakim uzastopnim tromjesečnim obrocima/ratama. Nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a ovlašteno je na zahtjev odobriti i otplatu u anuitetima, a u slučaju opravdane potrebe ovlašteno je odobriti i otplatu u nejednakim obrocima ili u obrocima, odnosno anuitetima, koji su vezani za drugo vremensko razdoblje (npr. mjesečno, polugodišnje i si.). Kod kreditnih poslova s inozemstvom otplata kredita se ugovara prema pravilima utvrđenim u kreditnim programima, a u skladu s OECD konsenzusom.

5.8. Valutna klauzula

Kreditni u kunama uz valutnu klauzulu mogu se ugovarati uz dvosmjernu valutnu klauzulu.

Ugovaranje kredita uz valutnu klauzulu podrazumijeva da se sve isplate iz kredita te obveze vraćanja kredita (glavnica, kamate i naknade) u kunama obračunavaju i naplaćuju primjenom tečaja strane valute koja je definirana ugovorom. Obračun i naplata provode se na način utvrđen točkama 5.8.1. i 5.8.2. ove Odluke, odnosno ovisno o vrsti valutne klauzule koja se primjenjuje.

U slučaju prestanka postojanja strane valute na koju je vezana valutna klauzula, smatra se da je valutna klauzula nadalje definirana stranom valutom koja ju je zamijenila i to po istim pravilima konverzije koja su primijenjena u zamjeni valuta.

5.8.1. Krediti uz dvosmjernu valutnu klauzulu

Za kredite izravnim korisnicima i kredite poslovnim bankama uz valutnu klauzulu HBOR, u pravilu, ugovara dvosmjernu valutnu klauzulu.

Iznos odobrenja kredita u kunama preračunava se po srednjem tečaju HNB-a u protuvrijednost strane valute u kojoj je ugovorena valutna klauzula primjenom tečaja na dan sastavljanja kreditnog prijedloga. Navedeni tečaj, koji se ujedno i navodi u prijedlogu odluke o odobrenju kredita, u pravilu, ne smije biti stariji od 30 dana od dana odluke o odobrenju kredita. Iznos kredita utvrđen u stranoj valuti predstavlja odobreni iznos kredita, odnosno osnovicu temeljem koje se provode isplate i naplata kredita.

Kreditni ugovoreni uz dvosmjernu valutnu klauzulu isplaćuju se u kunama te se iznos isplata preračunava u stranu valutu po srednjem tečaju HNB-a na dan pojedine isplate kredita s time da se isplate provode jednokratno ili sukcesivno sve do ukupno odobrenog iznosa kredita u stranoj valuti. Iskorišteni iznos kredita u stranoj valuti predstavlja zaduženje korisnika kredita. Povrat kredita provodi se u kunama, a pri obračunu se primjenjuje srednji tečaj HNB-a na dan uplate za jedinicu strane valute u kojoj je ugovorena valutna klauzula.

Za kredite koji se djelomično ili u cijelosti financiraju ili refinanciraju iz namjenskih inozemnih sredstava, HBOR, u pravilu, ugovara dvosmjernu valutnu klauzulu. Valutna klauzula veže se uz stranu valutu u kojoj je osiguran inozemni izvor sredstava.

5.8.2. Krediti uz jednosmjernu valutnu klauzulu¹

Kod kunskih kredita ugovorenih uz jednosmjernu valutnu klauzulu, isplate se provode u kunama te zatim obračunavaju primjenom srednjeg tečaja HNB-a na dan isplate u protuvrijednost strane valute u kojoj je ugovorena jednosmjerna valutna klauzula.

Kreditni ugovori uz jednosmjernu valutnu klauzulu isplaćuju se do odobrenog iznosa kuna, a zbroj svih isplata preračunatih u stranu valutu na prethodno navedeni način predstavlja protuvrijednost kredita u stranoj valuti kojom se zadužuje korisnik kredita.

Povrat kredita provodi se u kunama, s tim da se pri obračunu primjenjuje srednji tečaj HNB-a za jedinicu strane valute u kojoj je ugovorena valutna klauzula na dan uplate, s time da povrat kredita ne može biti po nižem tečaju od ponderiranog prosjeka tečajeva koji su primijenjeni pri korištenju kredita.

5.9. Kamata i naknada

Vrste i visine kamatnih stopa, obračun i naplata kamata regulirani su programom kreditiranja, Odlukom o kamatnim stopama HBOR-a te Pravilnikom o načinu i rokovima obračuna kamata.

U slučaju da vrsta, visina, način obračuna i naplate kamata u pojedinom ugovoru o kreditu odstupa od prethodno navedenog, primjenjuju se odredbe ugovora o kreditu, a za ono što ugovorom nije regulirano, primjenjuju se odredbe programa kreditiranja te Odluka o kamatnim stopama i Pravilnik o načinu i rokovima obračuna kamata.

U slučaju izravnog kreditnog plasmana, HBOR primjenjuje kamatnu stopu koja bi se krajnjem korisniku kredita obračunala u slučaju da se kreditiranje obavlja preko poslovne banke, osim kad je riječ o kreditnim poslovima s inozemstvom.

Vrsta i visina naknada kao i način njihova obračuna regulira se Odlukom o naknadama za usluge koje obavlja HBOR.

Na kredite HBOR naplaćuje sljedeće naknade:

- naknadu za obradu zahtjeva,
- naknadu za rezervaciju sredstava,
- naknadu za prijevremenu otplatu kredita,
- naknadu za odustajanje od korištenja kredita.

Ukoliko navedene naknade nisu utvrđene u ugovoru o kreditu, obračunavaju se i naplaćuju sukladno Odluci o naknadama za usluge koje obavlja HBOR.

Ovisno o prirodi posla HBOR će ugovarati i naplaćivati i druge vrste naknada, za obavljanje pojedinih usluga po kreditu, ako su predviđene Odlukom o naknadama za usluge koje obavlja

¹ HBOR više ne odobrava kredite uz jednosmjernu valutnu klauzulu, no kako u otplati još uvijek postoje krediti s jednosmjernom valutnom klauzulom, ova točka zadržava se i nadalje

HBOR i/ ili su utvrđene drugom odlukom nadležnog tijela HBOR-a.

5.10. Redoslijed uračunavanja naplate

Kad korisnik kredita izvršava plaćanje svojih obveza, a plaćeni iznos je manji od ukupnih dospjelih obveza, HBOR će, bez obzira na opisanu svrhu doznake, namirenje svojih potraživanja provesti prema redoslijedu koji sam odredi. Pri navedenom će uzeti u obzir sve osnove dospjelih potraživanja koje ima prema korisniku kredita, redoslijed dospijeća obveza i kvalitetu njihovog osiguranja. U slučaju ako su potraživanja različito osigurana, najprije se namiruju najmanje osigurana potraživanja, a zatim više osigurana potraživanja. U slučaju da su sve dospjele obveze po ocjeni HBOR-a podjednako osigurane, najprije se iz uplate namiruju ranije, a zatim kasnije dospjele obveze i to redoslijedom: troškovi, naknade, zatezna kamata, redovna kamata, a na kraju glavnica. Ovaj redoslijed naplate se primjenjuje, ako nije u suprotnosti s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno prisilnim propisima.

5.11. Ostale obveze po ugovoru o kreditu

Za vrijeme trajanja kreditnog odnosa do otplate kredita, pored navedenog u ugovoru o kreditu, korisnik kredita/krajnji korisnik kredita, sudužnici i jamci u obvezi su i sljedeće:

- dostavljati HBOR-u te poslovnoj banci temeljna godišnja i kvartalna financijska izvješća, a po pisanom zahtjevu HBOR-a i/ili poslovne banke i drugu financijsku, poslovnu i ostalu dokumentaciju koju HBOR, odnosno poslovna banka, zatraži,
- voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu kad se steknu za to zakonski uvjeti,
- u izravnim kreditima, kod pripajanja nekom drugom društvu i/ili spajanja s drugim društvom, donošenja odluke o ukidanju društva i za bilo koju drugu sličnu statusnu promjenu potrebno je zatražiti prethodnu pisanu suglasnost HBOR-a,
- kod kreditiranja putem poslovnih banaka, u slučaju statusne promjene poslovne banke, poslovna banka je u obvezi bez odgode obavijestiti HBOR,
- kod svih promjena: u vlasničkoj strukturi, povezanim osobama, osobama ovlaštenim za zastupanje, sjedišta, promjeni računa i slično, odmah po njihovoj provedbi obavijestiti HBOR odnosno poslovnu banku kod kreditiranja putem banaka,
- o svakoj promjeni adrese dostave odmah pisanim putem izvijestiti HBOR o novoj adresi dostave odnosno poslovnu banku kod kreditiranja putem banaka,
- dovršiti projekt do datuma predviđenog u dokumentaciji priloženoj kreditnom zahtjevu, a ako dođe do odstupanja od planirane dinamike realizacije investicije, o tome je u obvezi odmah obavijestiti HBOR pisanim putem s pripadajućom vjerodostojnom dokumentacijom. Pisana obavijest treba sadržavati i projekciju dinamike završetka investicije,
- ishoditi sve potrebne dozvole propisane važećim propisima Republike Hrvatske,
- dugotrajnu imovinu financiranu HBOR-ovim kreditom zadržati u svom vlasništvu i posjedu do konačne otplate kredita te je održavati, popravljati, servisirati i obnavljati kako bi se održala u dobrom stanju u skladu sa svojom izvornom namjenom, osim ako HBOR ne da svoju pisanu suglasnost za suprotno,
- za čitavo vrijeme trajanja kredita potrebno je, u skladu s bankarskom praksom, osigurati imovinu (pokretnine i nekretnine) potrebnu za obavljanje poslovnog procesa, od svih uobičajenih rizika te izvijestiti HBOR o svakom znatnijem otuđenju svoje imovine,
- za svako daljnje vinkuliranje polica osiguranja zatražiti prethodnu pisanu suglasnost

HBOR-a,

- za svako eventualno daljnje terećenje imovine koja služi za osiguranje kredita HBOR- a zatražiti prethodnu pisanu suglasnost HBOR-a,
- u svom poslovanju postupati u skladu sa svim zakonskim i podzakonskim propisima, odlukama i uputama te naredbama i drugim aktima nadležnih tijela koji se odnose na njihovo poslovanje, zaštitu okoliša, zdravlje i zaštitu ljudi i imovine,
- kod izmirivanja obveza HBOR će biti najmanje u istom položaju s ostalim vjerovnicima.

5.12. Izmjena uvjeta

HBOR neće prihvaćati zahtjeve za izmjenom uvjeta odobrenih kredita koji se odnose na visinu kamatnih stopa i naknada te njihov način obračuna i naplate, ako su zatražene promjene u suprotnosti s ovom Odlukom, Odlukom o kamatnim stopama HBOR-a, Pravilnikom o načinu i rokovima obračuna kamate i Odlukom o naknadama za usluge koje obavlja HBOR.

Prihvatljivim se smatraju zahtjevi za izmjenom uvjeta odobrenih kredita kojima se traži promjena roka korištenja kredita, promjena namjene ili iznosa kredita, ako korisnik kredita detaljno obrazloži zatraženu izmjenu s opravdanim razlozima i ako promjena uvjeta nema utjecaja na pogoršanje sigurnosti otplate odobrenog kredita.

HBOR će samo u izuzetno opravdanim slučajevima smatrati prihvatljivim postavljanje zahtjeva za produženjem počeka ili roka vraćanja kredita te povećanjem iznosa kredita. U takvim slučajevima neophodno je da korisnik kredita dokaže da su nastupile okolnosti na koje nije mogao utjecati te da mu nisu bile poznate u trenutku odobrenja kredita. Izmjenom uvjeta kredita ne smije se pogoršati sigurnost naplate odobrenog kredita. Odgoda otplate glavnice kredita u pravilu ne podrazumijeva odgodu otplate kamata.

Ako su predmet zatražene izmjene ugovoreni rokovi korištenja, počeka ili otplate, zahtjev će se u pravilu uzeti u razmatranje ako je zaprimljen u HBOR-u najkasnije 15 (petnaest) dana prije nastupanja roka za koji se traži izmjena.

Odluku o izmjeni uvjeta donosi nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a.

Za izmjene uvjeta kredita HBOR naplaćuje naknadu prema Odluci o naknadama za usluge koje obavlja HBOR.

6. Poslovi u ime i za račun drugih

HBOR će prihvaćati obavljanje poslova u ime i za račun drugih u slučaju da se oni obavljaju u ime i za račun Republike Hrvatske, državnih fondova te drugih pravnih osoba.

Obavljanju poslova u ime i za račun prethodi odluka Uprave HBOR-a, ukoliko se ne radi o izričitom nalogu Vlade Republike Hrvatske.

HBOR ove poslove obavlja uz naknadu koja je određena Odlukom o naknadama za usluge koje obavlja HBOR ili pod posebno ugovorenim uvjetima sukladno odluci nadležnog tijela HBOR-a.

Za obavljanje svakog pojedinog posla zaključuje se ugovor između HBOR-a i nalogodavatelja kojim se utvrđuju njihova međusobna prava i obveze, reguliraju osnovni uvjeti poslovanja, a na sve ono što u njima nije određeno, podredno se primjenjuje ova Odluka te odredbe ostalih akata

HBOR-a.

Pri zaključenju ugovora potrebno je voditi računa o tome da prihvaćeni poslovi ne odstupaju u bitnim elementima od uobičajenih uvjeta poslovanja HBOR-a koji su definirani ovom Odlukom.

7. Osiguranje plasmana HBOR-a

Osiguranje urednog vraćanja kredita regulirano je Općim uvjetima osiguranja plasmana HBOR-a.

HBOR, u pravilu, pored bjanko mjenica i/ili zadužnica uzima i sljedeće instrumente osiguranja urednog vraćanja kredita:

- zalog / fiducijarno vlasništvo na nekretninama,
- zalog / fiducijarno vlasništvo na pokretninama,
- zalog na depozitima,
- zalog na vrijednosnim papirima,
- bankarske garancije,
- jamstva RH,
- jamstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- garancije/jamstva HAMAG-a,
- policu osiguranja od političkih i komercijalnih rizika.

HBOR može, pored navedenih, prihvatiti i neke druge instrumente osiguranja, ako ih nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a ocijeni prihvatljivim za HBOR.

Provedba osiguranja se obavlja prema HBOR-ovim uvjetima i razlikuje se ovisno o tome obavlja li se kreditiranje izravno ili posredstvom poslovnih banaka.

8. Raskid ili otkaz ugovora o kreditu

HBOR može otkazati i raskinuti ugovor o kreditu u slučajevima koji su predviđeni Zakonom o obveznim odnosima (nenamjensko korištenje kredita, insolventnost korisnika kredita, prestanak pravne osobe, smrt korisnika i dr.), ugovorom o kreditu i sporazumom o osiguranju tražbine HBOR-a, a i u svakom od sljedećih slučajeva:

- kašnjenja u ispunjenju ili neispunjenja bilo koje obveze iz ugovora o kreditu i/ili sporazuma o osiguranju tražbine,
- povrede obveze obavještanja o ranijim zaduženjima,
- dostavljanja neistinite dokumentacije kod odobrenja kredita ili tijekom kreditnog odnosa,
- onemogućavanja obavljanja nadzora i namjenske kontrole korištenja kredita,
- povrede obveze obavještanja o promjenama koje se upisuju u sudski i obrtni registar, karton deponiranih potpisa,
- postupka likvidacije,
- ne pridržavanja bilo koje obveze ili odredbe iz ugovora o kreditu i/ili sporazuma o osiguranju novčane tražbine i/ili ove Odluke.

Odluku o otkazu ili raskidu ugovora o kreditu donosi nadležno tijelo HBOR-a.

9. Sporovi

U ugovorima o kreditnim poslovima HBOR će u pravilu ugovarati nadležnost stvarno nadležnog suda u Zagrebu.

10. Završni dio

Ovu Odluku donosi Uprava HBOR-a.

Nadležno tijelo HBOR-a može razmatrati i prijedloge koji ne udovoljavaju u potpunosti kriterijima utvrđenim ovom Odlukom.

Kod razmatranja zahtjeva za kredit i donošenja odluka o odobrenju kredita, ova Odluka predstavlja osnovne smjernice za nadležna tijela odlučivanja HBOR-a, koja mogu, uzimajući u obzir posebnosti svakog pojedinog zahtjeva za kredit, odrediti i drugačije uvjete kreditiranja te ova Odluka ne predstavlja formalnu prepreku za donošenje takvih pojedinačnih odluka.

Na sve što je ovom Odlukom regulirano drugačije od odredbi prisilnih propisa, primjenjivati će se odredbe prisilnih propisa. HBOR zadržava pravo izmjene i dopune ove Odluke u skladu sa zakonskim/podzakonskim propisima i poslovnom politikom HBOR-a. O izmjenama i dopunama ove Odluke HBOR će davati obavijest na Internet stranicama HBOR-a i u poslovnim prostorijama HBOR-a.

Ova Odluka primjenjuje se od 01. listopada 2010. godine.

Danom početka primjene ove Odluke prestaje važiti Odluka o općim uvjetima kreditnog poslovanja HBOR-a donijeta na 18. sjednici Uprave održanoj dana 10.05.2007. godine zajedno s pripadajućim izmjenama i dopunama.